

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 25/2020)

София, 24 юни 2020 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 18.06.2020 г.	3
1.1	Жътва на есенници.....	3
1.2	Площи с царевица за зърно и маслодаен слънчоглед	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди	4
1.4	Площи и производство на домати в оранжерии, краставици и зеле	4
1.5	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.6	Площи и производство от етерично-маслени култури.....	5
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	6
2.1	Зърнени и маслодайни култури	6
2.2	Плодове и зеленчуци	7
3.	Цени	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 18.06.2020 г.

1.1 Жътва на есенници

Жътвата на основните есенници стартира с по-бавен темп спрямо миналия сезон, съобразно климатичните условия. По оперативни данни, към 18.06.2020 г. са реколтирани 200 ха с пшеница и 1 003 ха с ечемик, от които са прибрани съответно 720 тона и 3,5 хил. тона. Все още не е отчетена продукцията от маслодайна рапица, ръж и тритикале.

Жътва на есенници към 18.06.2020 г.

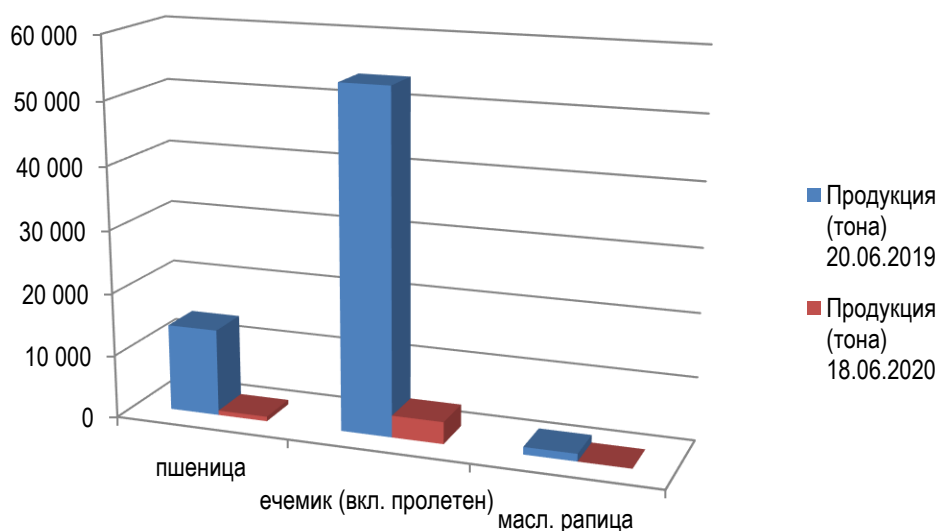
	18.06.2020			Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)
пшеница	1 195 423	200	720	5,7%	-93,7%	-94,8%
ечемик (вкл. пролетен)	130 409	1 003	3 482	12,1%	-91,3%	-93,5%
масл. рапица	118 319	*	*	-23,7%	-	-
ръж	6 842	*	*	14,9%	-	-
тритикале	14 624	*	*	6,8%	-	-

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ИСАК, обработени от МЗХГ

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

* Няма данни

Продукция от основни есенни култури към 18.06.2020 г., сравнено със същия период на 2019 г.

1.2 Площи с царевица за зърно и маслодаен слънчоглед

Последните оперативни данни сочат увеличение на засетите площи с царевица за зърно и маслодаен слънчоглед респективно с 28,6% и 10,3% на годишна база.

Площи с царевица за зърно и маслодаен слънчоглед към 18.06.2020 г., ха

	13.06.2019	18.06.2020	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	742 027	818 822	10,3%
царевица за зърно	454 371	584 371	28,6%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ИСАК, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

1.3 Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди

Към 18 юни 2020 г. засадените площи с пипер на открито са с 1,8% над отчетените по същото време на 2019 г., а тези с дини и пъпеши – съответно с 35% и 49,9%. От друга страна, засадените площи с картофи, домати на открито и ягоди на открито се свиват с между 6% и 34,8% на годишна база.

На този етап продукцията от картофи е с близо 91% повече спрямо година по-рано, което се дължи на по-бързия темп на прибиране на реколтата. Засега производството на ягоди е с 31% под миналогодишното, вследствие на по-малкото засадени и реколтирани площи.

През последната седмица започна прибирането на реколтата от домати от открити площи, като са добити 0,3 тона в област Велико Търново.

Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 18.06.2020 г.

	18.06.2020			Изменение на годишна база, %		
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)
картофи	9 532	1 201	22 579	-6,0%	26,3%	90,7%
домати на открито	2 736	1	0,3	-16,3%	-98,9%	-99,99%
пипер на открито	2 565	*	*	1,8%	-	-
дини	4 618	*	*	35,0%	-	-
пъпеши	2 476	*	*	49,9%	-	-
ягоди на открито	697	697	4 740	-34,8%	-14,2%	-30,9%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ИСАК, обработени от МЗХГ
* Няма данни

1.4 Площи и производство на домати в оранжерии, краставици и зеле

До момента в оранжерии са произведени 6 250 тона домати и 13 730 тона краставици.

В ход е прибирането на зеле и краставици от открити площи, като засега са добити съответно 2 052 тона и 94 тона.

Площи и производство на оранжерийни домати, краставици (от открити площи и оранжерии) и зеле към 18.06.2020 г.

	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)
домати в оранжерии	453	221	6 250
краставици в оранжерии	275	230	13 730
краставици на открити площи*	774	15	94
зеле	1 354	83	2 052

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ИСАК

Забележка: За културите оранжерийни домати, краставици и зеле не може да се изчисли изменение на годишна база, тъй като те са включени в оперативното наблюдение от 2020 г.

* вкл. и корнишони

1.5 Площи и производство от трайни насаждения

Според последните оперативни данни, производството на череши изпреварва с около 1% миналогодишното, независимо от по-малкото реколтирани площи до момента.

На този ранен етап продукцията от вишни и малини е съответно с 9,9% и 62,8% по-ниска спрямо отчетената по същото време на 2019 г., като при малините това се дължи на по-бавния темп на прибиране на реколтата.

Площи и продукция от трайни насаждения към 18.06.2020 г., ха

	18.06.2020			Изменение на годишна база, %	
	Засадени площи (вкл. млади, неплододаващи) (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)
череши	10 827	5 581	25 338	-2,4%	0,9%
вишни	1 587	88	183	21,2%	-9,9%
малини	1 935	48	90	-71,5%	-62,8%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ИСАК, обработени от МЗХГ

1.6 Площи и производство от етерично-маслени култури

Добивът на розов цвят към 18 юни 2020 г. е в размер на 15 219 тона - с 24,5% повече на годишна база, като се отчита и сходен ръст при реколтираните площи.

Площи и производство от етерично-маслени култури към 18.06.2020 г., ха

	18.06.2020			Изменение на годишна база, %	
	Засадени площи (вкл. млади, неплододаващи) (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)
маслодайна роза	4 829	4 827	15 219	28,9%	24,5%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ИСАК, обработени от МЗХГ

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

Общият износ на пшеница през Пристанище Варна¹ от началото на текущия пазарен сезон до 21 юни 2020 г. възлиза на 1 300 хил. тона (в т. ч. 6,5 хил. тона реализирани през последната седмица), което е с 8% по-малко на годишна база. Макар за поредна седмица да не са преминавали товари с ечемик и рапица, експортът на двете култури през порта бележи ръст от съответно близо три пъти и със 7,3% спрямо миналогодишния.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.07.2018 – 21.06.2019	01.07.2019 – 21.06.2020	Изменение на годишна база
пшеница	1 412 647	1 300 028	-8,0%
ечемик	32 282	90 942	181,7%
рапица	120 053	128 793	7,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е регистриран износ на пшеница, ечемик и рапица през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

През периода 15 – 21 юни 2020 г. през Пристанище Варна са изнесени 11,6 хил. тона слънчоглед, вследствие на което изоставането на годишна база се свива до 29,3%. Експортът на царевица през порта е с 16,5% под отчетения по същото време на миналия сезон, оставайки в застой през последната седмица.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.09.2018 – 21.06.2019	03.09.2019 – 21.06.2020	Изменение на годишна база
царевица	626 300	522 911	-16,5%
слънчоглед	117 609	83 116	-29,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2019 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

От началото на месец юли 2019 г. до 21 юни 2020 г. е реализиран минимален внос на пшеница през Пристанище Варна - 3,1 хил. тона. Все още няма данни за осъществен импорт на ечемик, рапица, царевица и слънчоглед през наблюдаваните пристанищни терминали във

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 24/2020, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. април 2020 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 24/2020, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Пазарът на зърнени и маслодайни култури в страната продължава да е спокоен. Към 17 юни 2020 г. средните изкупни цени на пшеницата и ечемика се задържат на нивата от предходната седмица, а тези на царевичата и слънчогледа бележат незначително повишение - съответно с 0,7% и 0,5%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 17.06.2020 г., лв./тон без ДДС

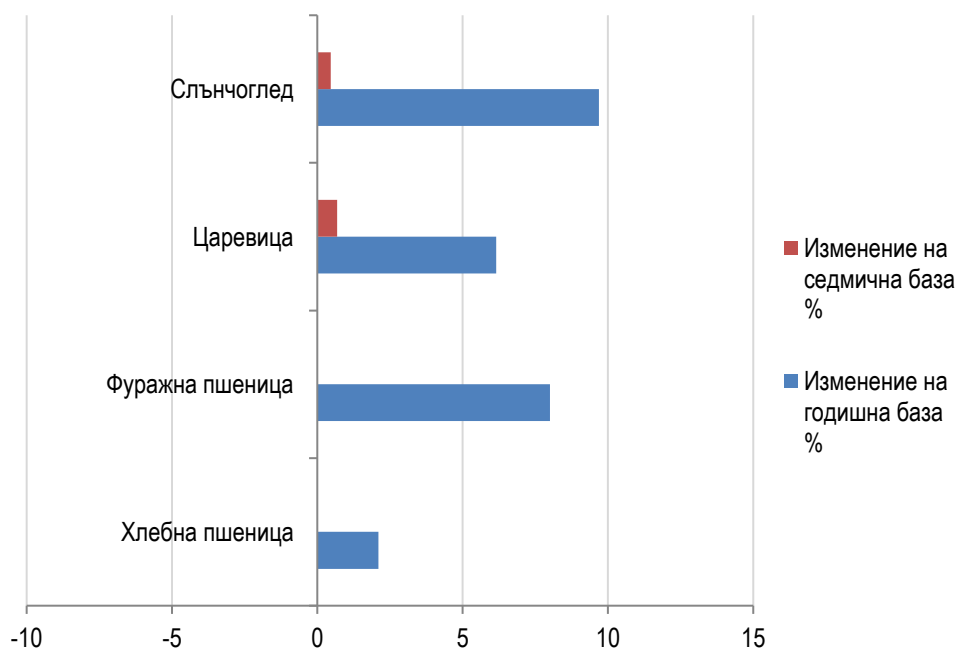
	19.06.2019	10.06.2020	17.06.2020	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	332	339	339	2,1	0,0
фуражна пшеница	300	324	324	8,0	0,0
ечемик	*	305	305	-	0,0
царевица	276	291	293	6,2	0,7
слънчоглед	588	642	645	9,7	0,5
рапица	660	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

* Няма данни

Сравнявайки с аналогичния период на миналия сезон, пшеницата, царевичата и слънчогледът са поскъпнали с между 2,1% и 9,7%.

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към
17.06.2020 г.**

3.2 Плодове и зеленчуци

През последната седмица средните цени на едро на вносните домати и зелето на тържищата в страната нарастват с по 11,5% на седмична база, а тези на ябълките и оранжерийните домати - съответно с 3,6% и 8,2%. Същевременно, при цените на картофите (пресни и от стара реколта), черешите, червения пипер (внос) и оранжерийните краставици се отчита понижние в границите от 2,2% до 17,6%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 19.06.2020 г., лв./кг

	21.06.2019	12.06.2020	19.06.2020	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,25	0,84	0,81	-35,2	-3,6
картофи (пресни)	0,99	0,92	0,90	-9,1	-2,2
домати (оранжерийни)	1,59	2,33	2,52	58,5	8,2
домати (внос)	1,16	1,92	2,14	84,5	11,5
краставици (оранжерийни)	1,11	2,10	1,73	55,9	-17,6
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	*	2,94	2,75	-	-6,5
зеле	0,38	0,61	0,68	78,9	11,5
дини	*	*	*	-	-
пъпеш	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череш	2,51	2,52	2,39	-4,8	-5,2

	21.06.2019	12.06.2020	19.06.2020	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
ябълки	0,84	1,93	2,00	138,1	3,6
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Измененията на цените на годишна база също са разнопосочни. Оранжевийните краставици, домати (оранжерийни и вносни) и зелето се търгуват от 55,9% до 84,5% по-скъпо отколкото по същото време на миналата година. Още по-значителен ръст е налице при цената на ябълките – над два пъти. Средната цена на едро на картофите от стара реколта е с 35,2% под нивото отпреди една година, а тези на пресните картофи и черешите – респективно с 9,1% и 4,8%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 19.06.2020 г.

